

ARUBA ANSE COURANT

Dagblad voor Aruba

RON **allega**
SOLO o EN
"JAIBOL"
JAN C. LACLE
TELEFOON 1048

No. 2120

DINSDAG 4 JANUARI 1955

13e Jaargang

VOOR LAGO EMPLOYE'S WAS 1954 HET VEILIGSTE JAAR IN DE GESCHIEDENIS VAN DE LAGO OIL COMPANY

SAN NICOLAS. — De employe's van de Lago Oil & Transport Co. hebben hun eerste 25 jaar van petroleum-raffineren besloten met het veiligste jaar in de geschiedenis van de Company. In 1954 werd een nieuw laagtepunt bereikt in het aantal ongevallen en verwondingen en tevens een hoogtepunt in het aantal man-uren gedurende welke geen tijdrovende ongelukken gebeurden.

„De betekenis van Lago's veiligheidsactie 1954 is dat deze actie een heel jaar omvat,” zei President J.J. Horigan. „Hulde aan alle employe's, wier onverflauwd interesse verantwoordelijk was voor dit bijzonder mooie resultaat.”

Een vrije dag als beloning

De heer Horigan maakte bekend dat de Zaterdag voor Pasen, 9 April a.s., een vrije dag zal zijn voor de Lago employe's, als blijk van erkentelijkheid voor wat zij op het gebied van de veiligheid bereikten.

De Lago werkers die reeds een plaque van de Nationale Veiligheidsraad ontvingen voor het volbrengen van meer dan 3.000.000 manuren zonder ongevallen-tijdverlies, en die in aanmerking komen voor een tweede plaque zijn klaarblijkelijk ook op weg naar de eerste plaats in een internationale veiligheidswedstrijd voor raffinaderijen, die elk jaar door de Raad

wordt uitgeschreven.

Het in 1954 bereikte record is het derde veiligheidsrecord dat Lago bereikte en waarbij alle andere raffinaderijen in de klasse waartoe Lago behoort overtuigd werden. Het betekent bovendien dat Lago gedurende 1954 de meest veilige grotere raffinaderij ter wereld was.

Er zijn ook andere jaren geweest. In de tijd dat de raffinaderij pas bestond hadden 16 arbeiders een ongeval op elk miljoen manuren. De meest van deze werknemers waren voor de eerste keer in de industrie werkzaam en moesten werk doen dat ge-

heel nieuw voor hen was. Er werd besloten hen te leren hoe ze veiliger moesten werken.

De Lago stelde een programma voor veiligheidsonderwijs in de employe's bleken goede leerlingen te zijn. In 1938 was het gemiddelde aan ongevallen verminderd tot 10½ voor elk miljoen man-uren. In 1945 was het aantal verminderd tot 7. Voor 1954 was het aantal iets meer dan één en voor 1954 zal het cijfer waarschijnlijk 0,87 zijn.

Men schrijft deze zichtbare vermindering in het aantal ongevallen toe aan een even soeie daling van het aantal kleinere ongelukken. Deze daling is te danken aan de steeds groter wordende interesse van de werknemers voor veilig werk.

Een voorbeeld van die interesse was het voorval op 21 December j.l. om 12 uur 's nachts. Ongeveer 40 huiswaarts kerende employe's bleven bij Gate 3 staan om in koor de nieuwe

cijfers te bezingen die een record in het aantal opeenvolgende man-uren die veilig volbracht waren, aangaven. In 1951 was het getal 3.138.000 uren. Op 21 December j.l. om twaalf uur 's nachts was dit 3.155.000. Toen Aruba Vrijdag j.l. de nieuwe jaar begon was het getal 3.565.000. De Lago werknemers hadden een kwart eeuw van raffinieren waardig besloten door het veiligste jaar in de Lago-geschiedenis te voltooien.

BEGROTINGSBEHANDLING VOOR DE 16e?

O'STAD.: — Naar wij vernemen is het niet uitgezonden dat de verdeling van de begroting, die eerder op 28 December j.l. gehouden zou worden, nu vóór de 16e van deze maand plaats zal vinden.

POPPE ZAL 16 JANUARI WERKZAAMHEDEN AANVANGEN

O'STAD.: — De heer A.J. Poppe, die onlangs door het eilandsbestuur is aangesteld tot ambtenaar in algemene dienst op het Bestuurskantoor, zal waarschijnlijk op 16 Januari aanstaande zijn werkzaamheden aanvangen. Momenteel verblijft de heer Poppe nog op Curacao, waar hij op het gouvernementssecretarieat werkt.

B.C.'s ARUBA CURACAO VOERDEN BESPREKINGEN EN GINGEN UIT VISSEN

O'STAD.: — Gistermorgen arriveerde het Bestuurscollege van Curacao met het eerste lijntoestel van de K.L.M. op Aruba. De Curacaose bewindvoerders kwamen met hun Arubaanse collega's enkele zaken van gemeenschappelijk belang bespreken. Vele zaken schenen het echter niet te zijn, want na van de voortreffelijke lunch in Scala genoten te hebben gingen de beide college's, met de heer J.S. Meenhorts, de havenmeester, als leidman, aan boord van de „Aruba” uit vissers in Aruba's wateren. Groot was de oogst helaas niet, slechts Gezaghebber M.P. Gorsira had behoorlijk succes, toen hij omstreeks kwart voor drie een picuda

uit het water haalde. Deze vangst was voor de Voz di Aruba een aanleiding de heer Gorsira via de mobilfoon te feliciteren met zijn geluk. Tegen vier uur was het gezelschap weer terug, waarna zij om kwart voor vijf met een extra K.L.M.-toestel een vliegtuig, dat vanwege de drukte was ingezet-naar ons zustereland terugvloog.

K.N.S.M. VERHUIST WAT LATER

O'STAD.: — In het kantoor van de K.N.S.M. heerst momenteel een koortsachtige drukte. Per 1 Januari zou dit namelijk van de Nieuwstraat naar de Nassaustraat verplaatst worden. Helaas kwamen er onvoorziene omstandigheden tusschenbeide, zodat de verhuizing niet zo vlot kan geschieden. In ieder geval hopen de heer H. van der Linden en zijn staf toch wel binnen veertien dagen „over” te zijn

“Apercu sur l'ile d'Aruba” door Hartog teruggevonden

Merkwaardige vondst in Amerikaans Museum - Bibliotheek Pinart bezocht in 1882 onze drie Eilanden, wijdde een studie aan Aruba

O'STAD.: — „O, u komt voor dat boekje van Pinart, ja natuurlijk, komt u maar binnen. Ik heb het hier. Eigenlijk verwachtte ik u al, nadat ik in uw blad gelezen had, dat u de notitie in de Westindische Gids over dat dingsie van Pinart had opgemerkt. Wacht, hier is het.”

Zo praatte onze bibliothecaris dr. J. Hartog maar door, toen wij hem naar aanleiding van een mededeling in de Westindische Gids een bezoek brachten. Ondertussen graaide hij, uit wat op het eerste gezicht een ontzagwekkende chaos van papieren leek, een gefotografeerd manuscript te voorschijn.

Voor onze verbaasde ogen lag een fotostat van het vermaarde „Apercu sur l'ile d'Aruba, ses habitants, ses antiquités, ses petroglyphes, par Alphonse Louis Pinart, in 1890 te Parijs als manuscript uitgegeven.

—Hoe kwam u daar zo opeens bij?, vroegen wij de heer Hartog.

„Ik kwam er helemaal niet bij, maar u voelt wel, dat ik een systematische enquete heb moeten houden naar alles wat er ooit over ons eiland is geschreven. Toen ik bezig was met mijn geschiedenis van Aruba. Verschillende bibliografien geven de titel van Pinart en dus moest het gevonden worden. In 1951, toen ik voor het gouvernement voor allerlei studietoelagen in Europa was heb ik op de Bibliothèque Nationale te Parijs gesnuffeld, naar wat er ook tevoorschijn kwam. allerlei boekjes van Pinart, maar niet het ding over Aruba. Nu helpen de bibliotheken elkaar, zoals u weet en de Arubaanse bibliotheek heb ik ingeschakeld in dat internationale net van zoek-inrichtingen, om ze zo maar eens te noemen. En mij is wel gebleken dat in de Verenigde Staten heel wat te vinden is. Nooit iets wegdoen, is een gezonde regel, ook in mijn huishouden, misschien wel eens tot schrik van mijn vrouw, maar wie nooit wat wegdoet, weet altijd zeker, dat wat zoek is op een gegeven moment gevonden wordt.”

—Alleen werd de hoeveelheid te bewaren stof wel erg omvangrijk, waarden wij.

„Allright, dat is zo, maar je moet van twee kwaden het minste kiezen. Het was gelukkig, voor uw tijd hier, toen een geleerde te Groningen aldaar in de universiteitsbibliotheek een bepaalde publicatie niet kon vinden, die wel in Amerika aanwezig zou zijn, omdat hij had vernomen, dat zij daar tijdens de oorlog gestencild verschenen was. Nu zaten en zitten zij in Nederland met die rare deviezenbeperkingen, zoals vrijheidsberoving om je geld te gebruiken zoals je dat zelf wilt dan heet, en die man schreef naar iemand op Curacao. Die persoon richtte zich tot mij en na wat zoeken en schrijven heeft de Arubaanse bibliotheek de geleerde Groninger aan een exemplaar van zijn boek kunnen helpen. Zo ging het ook met Pinart. In Parijs was het niet te vinden, al blijft de mogelijkheid mijns inziens niet uitgezonden, dat het ergens in een onbekende bibliotheek ligt. Er zijn er honderden in Parijs. Maar een bepaald spoor leidde mij naar de Verenigde Staten. Weer eindeloos schrijven, maar de aanhouder wint...”

—Moest u lang aanhouden?

„Een jaar of wat, maar dat is niet veel, als je weet dat alle brieven worden beantwoord. Dezelfde studie heeft mij namelijk geleerd, dat brieven met een verzoek om inlichtingen op de Antillen slechts in 4 van de 30 keren direct worden beantwoord. Anders is het steeds rammelletjes schrijven. Kort en goed, na verloop van tijd bleek het boekje in de museumbibliotheek, dat is een van de bibliotheken van de uni-

versiteit van Philadelphia te berusten. Toen was het een idelen kunstje er fotostaten van te laten maken. In mijn boek over Aruba noem ik het...”

—Ja, ik herinner me zo iets, ik heb er naar gezocht, was dat niet, toen de heer Gaerste gezaghebber was? „Precies, David Gaerste heeft Pinart in de zomer van 1882 op Aruba ontvangen en rondgeleid. Er was toen nog geen Cappie Wever en de gezaghebber deed zelfs dienst als receptionist, om zo te zeggen.”

Ondertussen zaten wij het gefotografeerde manuscript te bezien. Op blaadjes van ongeveer 30 cm, hoog en 20 breed werd het 16 pagina's tellende boekje uitgegeven. Het is geheel geschreven in nog zeer goed leesbare letters. In het Frans natuurlijk. Of het manuscript door Pinart zelf is uitgegeven, valt niet te zien. De handtekening, waarmee het boek besluit, zou doen denken, dat een ander het schriftwerk heeft gedaan. Het is natuurlijk waarschijnlijk, dat Pinart het manuscript heeft geschreven en dat dit een afschrift is, hetwelk om zijn betrouwbaarheid door de auteur zelf voor conform origineel werd getekend.

Daar er hier en daar cijfers en merktekens op staan, lijkt de veronderstelling niet gewaagd, dat het manuscript nogal wat geworven heeft, voor het in Philadelphia belandde. Trouwens, wat zou het in Philadelphia moeten doen? De heer Hartog deelde ons mede te hebben nagegaan, of men in Philadelphia nog veel ander materiaal had over Aruba en het bleek, dat er niets was. Het is dus meer bleef toeval dat dit manuscript er is.

Ook in Pinart's tijd moeilijk inlichtingen te verkrijgen.

Pinart zet allereerst uiteen, dat „l'ile d'Aruba fait partie du groupe des îles de Curacao, sur la coté septentrionale du Venezuela”. Verder: „Aruba est l'ile la plus occidentale du groupe.”

Vervolgens deelt Pinart mede, dat Aruba ten tijde van de Spaanse ontdekking door Indianen werd bewoond, die talloze sporen hebben nagelaten: aardewerk, stenen voorwerpen en petroglyphen, d.w.z. de Indianentekeningen, letterlijk inkervingen op steen.

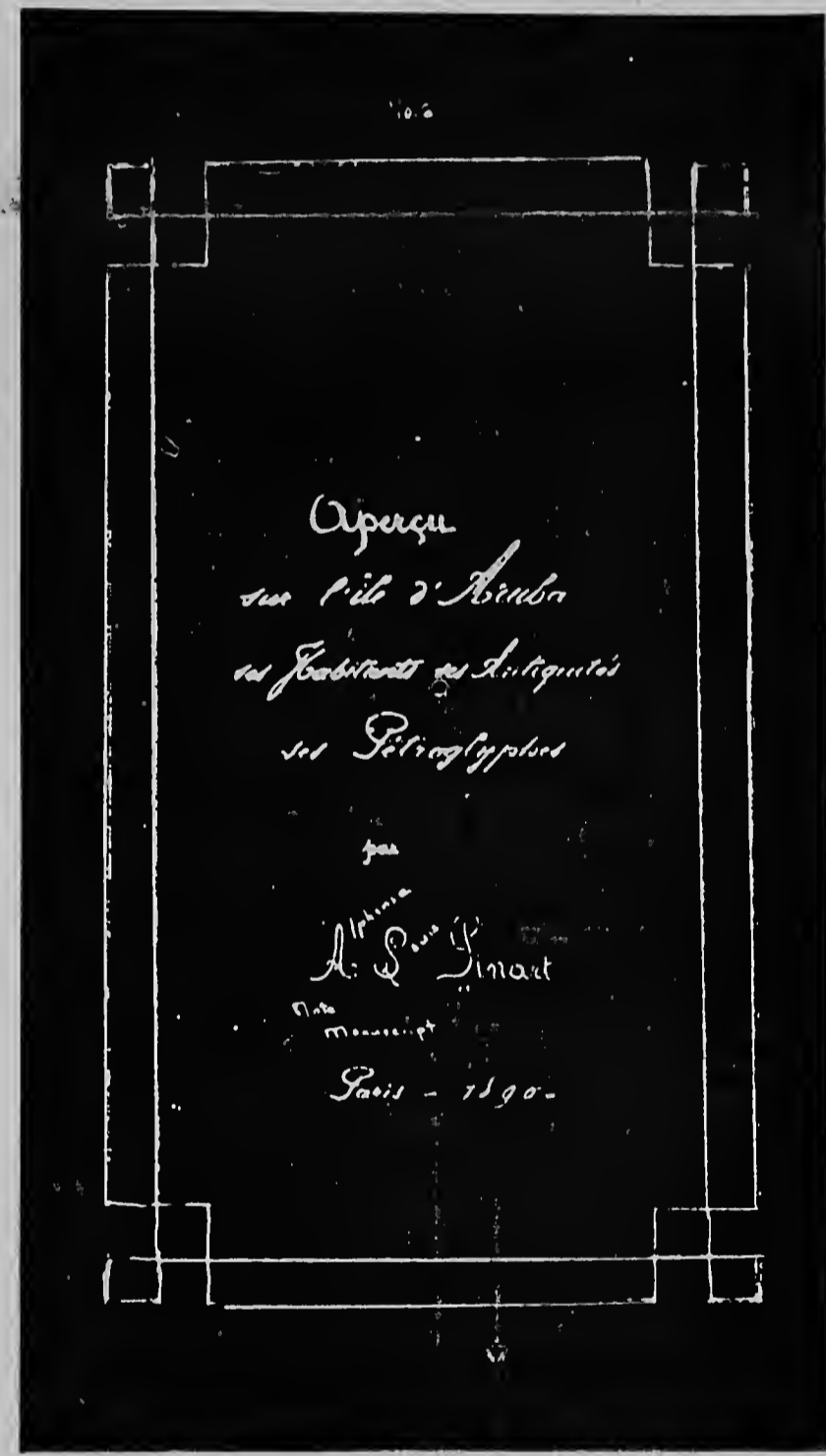
Pinart zegt, dat de oude schrijvers niets mededelen over de oude Indianen en dat men zich tot de paar Indianen, die op Aruba nog in leven zijn, moet wenden om povere inlichtingen te krijgen. De nog levende Indianen zijn — zo zegt hij — sterk Spaans gemengd en vertonen amper nog Indiaanse trekken. Wel hoorde Pinart over de begraafwijze in uren, zoals die vroeger op Aruba bestond, nl. in een grote urn en een klein urn als deksel over het hoofd.

„Pinart heeft dat vermoedelijk van Van Koolwijk gehoord,” deelde dr. Hartog ons mede. „Pastoor van Koolwijk zat juist op Aruba toen Pinart er was en het hele verhaal van Pinart was voordien al door Van Koolwijk gepubliceerd. U vindt hierover meer in

wat evenwel geen foto's, maar tekeningen zijn. Het zou ons natuurlijk te ver voeren de karakteristiek van alle tekeningen, zoals Pinart die geeft, in ons blad weer te geven. Misschien dat daar later nog eens gelegenheid toe is. Wij stellen ons voor dan tevens iets te geven van de Indiaanse woorden, die Pinart roeideer.

Wetenschappelijk centrum

„Alles wat Aruba betreft, koop ik in,” zegt dr Hartog, als wij nog wat napsaten. „Ik geloof, dat de Openbare Leeszaal hier veel meer moet zijn dan alleen een uitleeninstituut van boeken; Aruba krijgt een medisch cen-

mijn boek. Wat interessant is, vindt u hier.”

De heer Hartog wees ons nog een passage aan, waar Pinart zegt, dat er — dat was dus in 1882 — nog zoveel grafheuvels te vinden waren op Pinart; nog een groot aantal tekeningen Aruba, al begonnen zij toen reeds te verdwijnen. Pinart vond ze op verschillende plaatsen, „petits monticules... mais très deteriorés et presque partout en partie nivelés.”

Polscheren heeft Pinart ook gevonden, versierd met kikvorsmotieven en van de rotstekeningen zegt Pinart, dat zij steek afwijken van wat hij bij de Orinoco en leiders heeft gezien.

„U moet eens voorstellen dat men volgens de radio-carbon methode die eenderd van die tekeningen laat vaststellen,” oppert de heer Hartog, als wij in zijn gezellig ingerichte kamer het boekje mogen doorlezen. „Met een Geiger-teller is dat sinds enkele jaren een klein kunstje.”

Onderdaad zou dit een interessant onderzoek zijn. Het is niet duur. In een aanhangsel tot het boekje geeft

trium dat hier moet uitgroeien tot een wetenschappelijk centrum. Juist, toen u aangedaald werd, was ik bezig cijfermateriaal te vergaren over het afgelopen jaar voor mijn jaarrapport. Het is elke keer weer verheugend te zien, hoe het publiek hier naast gezonde ontspanning ook het betere gezondheidsvraagstuk, hoe velen in het tropenklimaat toch nog te studie komen. Durom kan men alleen maar dankbaar zijn, dat het Bestuurscollege dit mogelijk maakt.”

—Wordt er nu wel eens gebruik gemaakt van de mogelijkheid uit de universiteitsbibliotheek te Amsterdam boeken te laten komen? vragen wij, als wij afscheid nemen.

„Zeker, momenteel circuleren er omstreeks driehonderd boeken uit Amsterdam op ons eiland. Een grap: toen ik verleden week bij de heer De Cuba doende was mijn loonzakje in ontvangst te nemen, klepte een onderwijzer mij aan om boeken uit Amsterdam te laten komen. Dat was een urgentie, weet u. Maar — wij helpen altijd. Tot genoegen.”

Eilandsontvanger is met operatie „Verhuizen” begonnen

Donderdag zullen met trots de poorten van het nieuwe kantoor opengaan

ORANJESTAD.: — Gistermorgen, met de slaap nog half in hun ogen, sjouwden een man of tien met zware takels, touwen en dergelijke bij de ingang van het Eilandsontvangerskantoor in het oude Gezagheberskantoor. De operatie „Verhuizen” was begonnen. Het Eilandsontvangerskantoor zette het nieuwe jaar in met de verplaatsing van het kantoor naar de nieuwe vleugel aan het Bestuurskantoor aan de Lloyd G. Smith Boulevard. Drie dagen lang zullen de belastingbetalers hun centen niet kwijt kunnen, drie dagen lang zullen de schoudeisers van de overheid hun penningen ook niet kunnen ontvangen, want het Ontvangerskantoor verhuist

Een stap verder op het centralisatiepad

Het oude kantoor met zijn vrij ongelukkige indeling wordt dus vaarwel gezegd, wij geloven niet dat veel mensen het zullen betreuren. Hoe lastig was het niet als men twee verschillende betalingen te doen had en te horen kreeg dat de ene betaling in het oude Gezagheberskantoor en de andere in het Landsontvangerskantoor in de Havenstraat voidaan moest worden. Veel heen en weer geloop en on-

nodig tijdsverlies zal thans voorkomen worden, door de grotere centralisatie van de bestuursdiensten.

De verplaatsing van het Eilandsontvangerskantoor is slechts een onderdeel van dit streven. Eerder werden de kantoren van de Gezaghebber, de gepeupelieren, het secretariaat, financiën, personeelszaken e.d. in het nieuwe Bestuurskantoor ondergebracht. Nu is dan het Eilandsontvangerskan-

toor gevolgd. Op de nominatie staat thans Domeinbeheer, dat in de plaats van Financiën zal komen. Financiën verhuist binnenkort uit het huidige kantoor, dat begrepen ligt, naar de bovenverdieping op de Oostelijke vleugel van het gebouw.

Kassier komt alleen te zitten in de air-conditioning.

Verreweg het zwaarste verhuiskarwei was wel de verplaatsing van de enorme Lipsbraadkast uit het kantoor van de kassier, de heer E. O. de Cuba. Een dozijn arbeiders met een heftruck en nog een zware vrachtwagen waren daarvoor nodig. Deze mensen zijn de gehele dag in de weer geweest om 't geveerde te vervoeren. In het nieuwe gebouw was een gedeelte van de buitenmuur opgegraven om het ding er door te laten. De kassier komt, zo vertelde ons de heer J. N. J. Rojer, de Eilandsontvanger, in een aparte air-conditioned kamer en zit daar geheel alleen. In deze kamer is in de muur een brandrijke kluis gehouwd, waar alle waardepapieren bewaard blijven.

Nog niet alle loketten zijn aangekomen.

Door de hoofdingang van het gebouw, die aan de zijde van de Zoutmanstraat, dus naast het postkantoor en tegenover het bureau van notaris W. F. M. Lampe, komt te liggen, kunnen de bezoekers het gebouw binnentreden. Direct links van de ingang vinden zij dan de rij loketten — op het ogenblik zijn de loketten nog niet gereed docht de heer Rojer verwachtte deze binnen afzienbare tijd, — waaraan de bezoekers geholpen kunnen worden. Aan het einde van de rij bevindt zich het kantoor van de kassier. Verderop in de vleugel is alereerst de afdeling interne controle. Dit is een nieuwe afdeling, op advies van de accountantsdienst ingesteld.

Vier man werken er en deze zullen in staat zijn de stand van betalingen en ontvangsten op de voet te volgen, zodat het niet meer voor zal komen, dat als iemand teveel betaald heeft zijn onredelijk lange tijd op zijn geld moet wachten. Dan is er de afdeling comptabiliteit, de typekamer en de kamer van de heer Rojer.

Rojer trots...

Als alles klaar is zullen er 27 mensen in de nieuwe vleugel werkzaam zijn. Zij zullen ongetwijfeld prettig kunnen werken in de lichtgroen gehouden omgeving, waar veel ruimte is overgelaten aan licht en lucht. In deze zeer moderne en kennelijk efficiënte omgeving zullen er — wij vertrouwen daarop — weinig fouten gemaakt worden, hetgeen tot voordeel is van de belastingbetaler.

Als de heer Rojer zijn poorten op Donderdag 6 Januari aanstaande wijd voor het publiek opengooit zal hij dat vast en zeker met een gevoel van trots kunnen doen.

1955

Salarisverhoging! BONUS!

Gebruikt deze vermeerdering van inkomsten voor het afsluiten van een:

Levensverzekering

Studieverzekering

Uitzetverzekering

Spaarverzekering

Pensioenverzekering

VRAAGT VRIJBLIJVEND INLICHTINGEN OF

BEZOEK VAN EEN VAN ONZE

Agenten of Inspecteur

DE NEDERLANDEN VAN 1845

FATUM

INSURANCE WORLDWIDE

KANTOOR OP ARUBA: NASSAUSTRAT 60,

TEL. 1283 EN 1845

